

Innst. S. nr. 49

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra helse- og omsorgskomiteen

Dokument nr. 8:74 (2006-2007)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Jan-Henrik Fredriksen og Per Egil Evenesen om å sørge for at multippel sklerose (MS)-pasienter til enhver tid får tilbud om den behandling vedkommende har størst nytte av, herunder legemidlet Tysabri

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at MS-pasienter til enhver tid får tilbud om den behandling vedkommende har størst nytte av, herunder legemidlet Tysabri, uavhengig av hvor i landet de bor."

Forslagsstillerne har merket seg at det har vært knyttet stor oppmerksomhet til medikamentet Tysabri, som er det første nye legemiddelet for behandling av multippel sklerose (MS) på ti år. Videre viser forslagsstillerne til at Tysabri er et godkjent og vel anvendt medikament, som benyttes av flere tusen pasienter i USA og Europa. I Sverige gis utgifter til Tysabri full refusjon.

Det redegjøres i dokumentet for hvordan MS utvikler seg, for ulike typer MS og for ulike faktorer som kan påvirke utviklingen av sykdommen.

Forslagsstillerne viser til at det er en relativt beskjeden gruppe som har nytte av den medikamentgruppen Tysabri representerer.

Forslagsstillerne viser videre til en undersøkelse som dokumenterer effekt ved bruk av Tysabri, og at pasientenes livskvalitet bedres under Tysabri-behandling. Det uttales at det i den samme undersøkelsen er dokumentert at bivirkningene av Tysabri er beskjedne og i stor

grad lik de bivirkningene som kan oppstå ved bruk av dagens medikamenter.

Tall fra MS-forbundet i Norge tilsier at det er om lag 250 pasienter som kunne nyttiggjøre seg Tysabri i Norge per i dag. Det anslås at Tysabri vil kunne gis til disse til en merkostnad på ca. 17 mill. kroner i 2007.

Forslagsstillerne viser videre til at noen sykehus har begynt å bruke Tysabri i behandling av et lite antall MS-pasienter, og at det derfor skjer en forskjellsbehandling av pasienter som forslagsstillerne finner svært uheldig. Forslagsstillerne mener også det er uholdbart at det er skapt usikkerhet knyttet til hvorvidt sykehus har midler til å videreføre behandlingen med Tysabri.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Jan Bøhler, Sonja Mandt-Bartholsen, Gunn Olsen og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Vigdis Giltun og lederen Harald T. Nesvik, fra Høyre, Inge Lønning og Sonja Irene Sjøli, fra Sosialistisk Venstreparti, Johnny Ingebrigtsen, fra Kristelig Folkeparti, Laila Dāvøy, fra Senterpartiet, Rune J. Skjælaaen, og fra Venstre, Gunvald Ludvigsen, er enig med forslagsstillerne i at MS-pasienter må få tilbud om den behandlingen de etter medisinskfaglige vurderinger har størst nytte av, og at dette skal være uavhengig av hvor i landet de bor.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til St.prp. nr. 1 (2007-2008) der dette er omtalt inngående, og påpeker videre at Sosial- og helsedirektoratet i samarbeid med de regionale helseforetakene har utarbeidet kriterier for indikasjon,

oppstart, oppfølging og avslutning av behandling med legemiddelet natalizumab. Når finansieringsansvaret for legemidlet overføres fra folketrygden til de regionale helseforetakene, gir det en lik finansieringsordning, og den medisinskfaglige vurderingen vil bli gjort av leger i spesialisthelsetjenesten som har de beste forutsetninger for å foreta riktige prioriteringer.

Flertallet er spesielt betrygget av statsråd Sylvia Brustads innlegg i Stortinget 25. oktober 2007 hvor hun bl.a. uttalte at "alle som trenger det, skal få denne medisinen".

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, foreslår at dokumentet vedlegges protokollen.

Dette flertallet viser til at enkelte sykehus har begynt å bruke Tysabri i behandlingen av et lite antall MS-pasienter, og at det følgelig kan se ut til å eksistere en forskjellsbehandling av pasienter på bakgrunn av hvor i landet man kommer fra. Dette flertallet forutsetter imidlertid at de regionale helseforetakene sørger for å tilby den pasientbehandling som passer best ut ifra pasientenes behov, herunder pasienter med multipel sklerose. Hver enkelt pasient må føle seg trygg på at han mottar den behandling som antas å gi best virkning, og at kvaliteten på behandlingen er høy. Dette flertallet finner det imidlertid ikke riktig at Stortinget skal intervensere eller foreta saksbehandling i denne type saker.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til Regjeringens forslag om å endre finansieringsansvaret for immunmodulerende MS-behandling fra folketrygden til de regionale helseforetakene fra 1. januar 2008 for å unngå forbruksvridning og skape riktig prioritering og priskonkurranse.

Flertallet har merket seg at årsaken til omleggingen er at det har kommet et nytt legemiddel for multipel sklerose, natalizumab, også kalt Tysabri. Dette legemiddelet gis som infusjon på sykehus. Flertallet har videre merket seg at kostnadene til natalizumab (Tysabri) av den grunn må håndteres og prioriteres innenfor de budsjetttrammene Stortinget har vedtatt for de regionale helseforetakene.

Flertallet vil vise til at MS-forbundet har uttrykt frykt for at helseforetakenes økonomi skal føre til at ikke alle som har nytte av MS-behandling, skal få det, enten det gjelder immunmodulerende MS-behandling eller behandling med natalizumab (Tysabri), eller at det vil bli store forskjeller fra helseforetak til helseforetak.

Flertallet er kjent med at det per i dag er stor forskjell fra helseforetak til helseforetak om det gis MS-behandling med legemiddelet natalizumab (Tysabri). Flertallet vil be om at departementet nøye følger opp at legemiddelet natalizumab (Tysabri) innen alle helseforetakene blir tatt i bruk i samsvar med retnings-

linjene som er utarbeidet av Sosial- og helsedirektoratet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at Regjeringen i forbindelse med fremleggelsen av St.prp. nr. 1 (2007-2008) fremmer forslag om en omlegging av finansieringssystemet knyttet til legemidler som brukes i behandlingen av MS-pasienter. Denne omleggingen vil innebære at det for fremtiden vil være de enkelte helseforetak som selv må bære kostnadene for disse legemidlene uavhengig av om de må gis på sykehuset eller ikke. Med andre ord innfører man det samme finansieringssystemet for MS-pasientene som man gjorde overfor de pasientgruppene som kunne nyttiggjøre seg TNF-hemmerne.

Disse medlemmer er av den oppfatning at denne omleggingen ikke løser problemstillingen knyttet til at alle de MS-pasientene som har nytte av legemiddelet Tysabri, eller andre legemidler med tilsvarende virkestoff så lenge en ikke samtidig legger klare føringer i bunn om at dette skal tilbys dem som har nytte av det, uavhengig av om sykehuset mener det har økonomi til det eller ikke. Svakheten med Regjeringens opplegg i statsbudsjettet for 2008 er at en ikke tar høyde for både en forventet økning i bruken av dette og andre legemidler i tiden som kommer, samt at man ikke øremerker noe til bruken av Tysabri, som koster betydelig mer enn de tradisjonelle begrensingslegemidlene.

Disse medlemmer vil vise til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett vil gå imot endringen i finansieringssystemet knyttet til behandlingen av MS-pasienter, og vil der fremme forslag om en økning av bevilgningen til legemidler slik at MS-pasienter til enhver tid får tilbud om den behandling vedkommende har størst nytte av, herunder legemidlet Tysabri, uavhengig av hvor i landet de bor, og uavhengig av de enkelte helseforetaks økonomiske situasjon.

Disse medlemmer vil imidlertid bemerke at dersom flertallet likevel velger å støtte Regjeringens nye finansieringsopplegg knyttet til MS-medisiner, så er det av svært stor betydning at det samme flertallet signaliserer at det ikke skal legges vekt på sykehusets økonomiske situasjon ved valg av legemiddel, men utelukkende hva den enkelte pasient har mest nytte av.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at MS-pasienter til enhver tid får tilbud om den behandling vedkommende har mest nytte av, herunder legemidlet Tysabri og andre fremtidige legemidler med samme virkestoff, uavhengig av hvor i landet de bor."

FORSLAG FRA MINDRETALL:

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen sørge for at MS-pasienter til enhver tid får tilbud om den behandling vedkommende har mest nytte av, herunder legemidlet Tysabri og andre fremtidige legemidler med samme virkestoff, uavhengig av hvor i landet de bor.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.

Komiteen viser til dokumentet og merknadene og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument nr. 8:74 (2006-2007) - representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Jan-Henrik Fredriksen og Per Egil Evensen om å sørge for at multippel sklerose (MS)-pasienter til enhver tid får tilbud om den behandling vedkommende har størst nytte av, herunder legemidlet Tysabri – vedlegges protokollen.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 27. november 2007

Harald T. Nesvik
leder

Gunn Olsen
ordfører

